LW. 64.669/86.

Aleg. [illegible] 15.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na osuszenie części gruntów dóbr Tropiszowa.,

Wysoki Sejmie!

W dobrach Tropiszów, w Królestwie Polskiem, będących własnością funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, znajduje się przestrzeń 102 morgów roli żyznej wprawdzie, ale tak mokrej, że oziminy często wymakają wśród zimy, a jarzyny tylko późno zasiewać można. Grunta te, położone od granicy wsi Pobiednika, oznaczone na mapie nazwą „Ostrowie“, „Równiny“ i „Przedewsie“, należałoby albo zdrenować przeznaczając je pod uprawę zboża, albo urządzić jako sztuczną łąkę.

Za osuszeniem oświadczyły się dwie komisye złożone z fachowych gospodarzy — jedna, która w Czerwcu 1884. r. odbyła lustracyę tych dóbr, druga w r. 1885, uproszona do udzielenia dzierżawcy Tropiszowa wskazówek co do zaprowadzenia gospodarstwa płodozmiennego i należytego podziału gruntów.

Dopóki te grunta nie zostaną odwodnione, nie można na nich zaprowadzić płodozmianu; od dzierzawców zaś nie podobna wymagać tak wielkiego nakładu.

Tylko fundusz szpitala św. Łazarza jako właściciel powinienby swoim kosztem przedsięwziąć osuszenie w dobrze zrozumianym interesie własnym, — gdyż przezto podniosłaby się znacznie rentowność roli; kapitał zaś raz włożony znalazłby odpowiednie oprocentowanie i amortyzacyę w formie wyższego czynszu dzierżawnego — na dowód czego niech posłuży ta okoliczność, że były dzierżawca, ś. p. Stanisław Machnicki, widząc w tym korzyść dla siebie, oświadczył gotowość opłacania od użytego na drenowanie kapitału 5% i amortyzacyę w stosunku 25letnim (co uwidoczniono w protokole komisyi z r. 1885).

Dopełnienia tego warunku żądalibyśmy w każdym razie i od spadkobierców śp. Stanisława Machnickiego, którzy dzierżawę nadal zatrzymują.

Gdy i komitet administracyjny szpitala św. Łazarza poparł projekt dwóch komisyj, poleciliśmy inżynierowi naszego biura melioracyjnego sporządzić na miejscu w Tropiszowie odpowiedni plan i kosztorys, które Wydziałowi krajowemu przedłożone zostały przy akcie LW. 66688/85.

Koszt drenowania 102 morgów obliczono na 7.300 zł. a więc przeciętnie na 71 zł. od morga. Nie regularne ukształtowanie gruntu jakoteż liczne zabłębienia i jeziorka są powodem tego stosunkowo znacznego kosztu.

Opierając się na zdaniu dwóch komisyi złożonych z ludzi fachowych, uważać musimy osuszenie gruntów w Tropiszowie za rzecz ze wszechmiar pożądaną ze wzglęgu na podniesienie ich rentowności w interesie funduszu szpitala św. Łazarza.

Zważywszy zatem, że wydatek ten jako produktywny zwrócony będzie z czasem, a korzyść z niego na długie pozostanie lata;

Zważywszy wreszcie, że dobra funduszowe w ogóle wzorowem odznaczać się powinny gospodarstwem, ażeby dobrym przykładem zachęcać osoby prywatne do naśladowania;— zwłaszcza, że u nas nie zanadto zdziałano na polu melioracyi.

Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy na osuszenie nisko położonych gruntów Tropiszowa wyznaczyć z funduszów szpitala św. Łazarza w Krakowie kwotę 7.300 zł. i wstawić takową jako nadzwyczajny wydatek do budżetu na rok 1887. w Rubr. XIV. poz. 60. a) wydatków.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie 2. Listopada 1886.

Marszałek krajowy:
Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Franciszek Hoszard w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni Ludowej we Lwowie.